

Det Kongelige Teaters forpligtelse til at antage korassistenter ved tre særopførelser

Arbejdsrettens dom af 2. juli 2001. (Arbejdsrettens sag nr. 2000.973. Arbejdsretligt Tidsskrift 2001, s. 54).

Parter

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd for Statstjenestemændenes Centralorganisation for Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor
mod
Finansministeriet for Det Kongelige Teater.

Resumé

Sagen omhandlede Det Kongelige Teaters forpligtelse til at antage medlemmer af Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor ved tre særopførelser, hvor der blev brugt flere korsangere end de ved koret fuldtidsansatte. Særopførelserne blev gennemført i samarbejde med Danmarks Radio og med assistance fra Radiokammerkoret. Arbejdsretten frifandt de indklagede, da samarbejdet ansås for sagligt begrundet. Teatret var ikke forpligtet til at anvende korassistenter som supplement til operakoret. Der var heller ikke grundlag for at antage, at teatret var arbejdsgiver for samtlige medvirkende, hvormed der ikke var pligt til at udbetale løn i henhold til overenskomst mellem Det Kongelige Teater og Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor. Der forelå således ikke overenskomstbrud.

Påstande

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. påstod, at Det Kongelige Teater havde begået overenskomstbrud principalt ved at undlade at antage 31 medlemmer af Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor i forbindelse med en samarbejdsaftale med Danmarks Radio, subsidiært ved at undlade at honorere de 31 medlemmer af Radiokammerkoret efter overenskomst mellem Det Kongelige Teater og Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor.

Finansministeriet og Det Kongelige Teater påstod frifindelse.

Sagsfremstilling

Det Kongelige Teater og Danmarks Radio indgik den 19. maj 1999 en samarbejdsaftale om opførelse af Verdis Requiem ved orkesterkoncerter den 16. marts 2000 i Radiohusets koncertsal og den 17. og 18. marts 2000 i Tivolis koncertsal. I koncerten deltog Det Kongelige Kapel, Operakoret, Radiokammerkoret, en dirigent samt fire solister. Af aftalen fremgik bl.a., at Danmarks Radio var forpligtet til at stille Radiohusets Koncertsal til rådighed for Det Kongelige Teater til koncert og prøve den 16. marts 2000, at stille Radiokammerkoret med 31 sangere til rådighed for alle tre koncerter og at optage og udsende koncerten 16. marts 2000 på P2musik. På den anden side var Det Kongelige Teater bl.a. forpligtet til at stille koncerten 16. marts til rådighed for DR-transmission, at friholde DR fra ethvert økonomisk krav fra tredjemand, at afholde alle rettighedsudgifter i forbindelse med koncerten og at sørge for og honorere korindstuderingen for Radiokammerkoret.

Der blev ikke antaget korassistenter til opførelsen af de tre koncerter, hvilket Foreningen af Assistenten ved Det Kongelige Operakor protesterede imod, idet de anførte, at Det Kongelige Teater havde begået overenskomstbrud. Det Kongelige Teater afviste dette. Parterne kunne ikke opnå

enighed, hvorfor der blev afholdt fællesmøde den 9. oktober 2000, hvor der heller ikke blev opnået enighed.

Parternes argumenter

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. anførte, at der var tale om en områdeoverenskomst for korassistenter ved Det Kongelige Teater. Det var ubestridt, at det arbejde, der var blevet udført, faldt inden for overenskomstens område, og at korassistenter normalt ville være blevet anvendt af Det Kongelige Teater.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. anførte, at der ikke var saglig grund til ikke at anvende korassistenter ved de tre opførelser. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. bestred, at der var tale om en samproduktion, hvor Det Kongelige Teater og Danmarks Radio deltog som selvstændige ensembler og bestred endvidere, at kunstneriske eller saglige hensyn i øvrigt begrundede anvendelse af Radiokammerkoret. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. anførte, at der reelt havde været tale om et samarbejde med det formål at undgå at betale efter overenskomsten for det udvidede operakor. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. antog, at en overenskomst på et område indebar en ene- eller fortrinsret for den gruppe, der var omfattet af overenskomsten, medmindre særlige grunde talte herimod, og at der derfor var tale om overenskomstbrud, når Det Kongelige Teater undlod at bruge korassistenter til opførelserne. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. anførte subsidiært, at Radiokammerkorets deltagende medlemmer burde have været honoreret efter overenskomsten.

Finansministeriet gjorde gældende, at der reelt var indgået en kontrakt mellem to selvstændige parter, der begge ydede både kunstnerisk og økonomisk indsats til det samlede resultat på højt kunstnerisk niveau. Det havde ikke betydning, om der anvendtes betegnelsen samarbejdsaftale eller samproduktion. Finansministeriet antog endvidere, at det ikke var uden betydning for resultatet, om koret bestod af korsangere fra et fast kor eller af korassistenter, og at det derfor var sagligt begrundet, når man lejlighedsvis valgte at samarbejde med andre kor i stedet for at supplere med korassistenter. Finansministeriet gjorde endelig gældende, at overenskomsten ikke gav korassistenter eneret på at supplere det faste kor. Arbejdsgiver havde ret til frit at vælge, hvem man ville beskæftige, uanset om området var overenskomstdækket.

Arbejdsrettens bemærkninger

Arbejdsretten fandt ikke grundlag for at bestride, at det var sagligt begrundet, at Det Kongelige Teater valgte at indgå et samarbejde med Danmarks Radio om opførelse af Verdis Requiem i marts 2000, således at koret ved opførelserne kom til at bestå af sangere fra Det Kongelige Teaters Operakor og sangere fra Radiokammerkoret. Uanset at opførelserne kunne være gennemført ved anvendelse af korassistenter som supplement til Operakoret, havde teateret ikke været forpligtet hertil og havde ikke ved sit valg handlet i strid med eller omgået overenskomsten. Finansministeriet og Det Kongelige Teater blev derfor frifundet for Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl.'s principale påstand.

Aftalen af 19. maj 1999 vedrørende opførelserne indebar efter sin ordlyd ikke, at teateret var arbejdsgiver for samtlige medvirkende, herunder korsangerne, og der var ikke grundlag for at antage, at dette reelt var tilfældet. Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd m.fl. kunne derfor heller ikke få medhold i den subsidiære påstand om, at teateret havde begået overenskomstbrud ved ikke at honorere de 31 medlemmer af Radiokammerkoret, der medvirkede ved opførelserne.

Finansministeriet og Det Kongelige Teater blev herefter frifundet.